

Z činnosti zastupitelstva

Výpis usnesení ZO ze zasedání 10. 2. 2021

ZO schválilo:

- **stanovy svazku obcí** „Drahanská vrchovina“;
- **záměr pronájmu části pozemku společnosti Zásilkovna** a pověřilo starostu jeho vyvěšením na úřední desce obecního úřadu Nemojany;
- **zpracování a podání žádosti o dotaci** u MF ČR na projekt „Přístavba MŠ a stavební úpravy ZŠ v Nemojanech – ETAPA II.“;
- **realizátora podání žádosti o dotaci** u MFČR na projekt „Přístavba MŠ a stavební úpravy ZŠ v Nemojanech – ETAPA II.“ spol. EU LEGAL ADVISORY, s.r.o.;
- **navýšení kapacity ZŠ** ze současně povoleného počtu 60 žáků na požadovanou kapacitu 90 žáků a kapacity školní družiny z 35 žáků na 60 žáků;

- předložený **dokument s regulačními nároky obce** vztahující se k výstavbě RD v Podhoří a požaduje, aby byly zapracovány do Územní studie pro výstavbu RD v lokalitě;
- znění **směrnice** č. 1/2021 pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu.

ZO projednalo:

- **petici k uzavření branky** v zúžené části uličky u č. p. 77. Branka plní svou bezpečnostní funkci, její instalací došlo ke zvýšení bezpečnosti obyvatel v dané oblasti. Průchodnost lokalitou nebyla uzavřením branky výrazně omezena, proto ZO nesouhlasí s jejím omezením. Úprava snížením obruby chodníku u křížku bude konzultována s DI PČR Vyškov a v případě

kladného stanoviska realizována při opravě splaškové kanalizace v dané oblasti;

- rozšíření stávající nabídky **kabelové televize** „volně šířitelné“ o sportovní kanály;
- žádost o **změnu dopravního značení** u křižovatky K nádraží – Nad nádražím a nevyhovělo žádosti na základě vydaného stanoviska dopravního inženýra KŘP JMK ÚO Vyškov. Na základě doporučení PČR obec odstraní všechny pevné překážky v rozhledovém trojúhelníku předmětné křižovatky.

OÚ informuje

Úvod k jarním dnům

Dovolte mi na začátek zpravodaje několik pozitivních informací. Přes veškeré nesnáze zapříčiněné deštivým počasím, nebo nepříznivou dobou kovidovou, podaří se nám v průběhu prvního pololetí dokončit realizované projekty z minulého roku. Jedná se o rekonstrukci školy, výstavbu hřiště

a intenzifikaci ČOV. Vnímáme situaci, která se dotkla všech lidí kolem nás a neblaze se podepisuje na našich náladách, pocitech a potřebách.

Snažte se prosím dodržovat nařízení vydávaná státem a buďte ohleduplní k sobě navzájem. Nezbyvá nežli vydržet, obrnit se a přečkat těž-

ké období. Situace se v nejbližší době pravděpodobně hned nezlepší, ale věříme, že s příchodem jarních dnů se budeme moci vrhnout na naše zahrady, načerpat energii z okolní přírody a snad se i brzy budeme osobně setkávat.

D. Hlavsa

ŽIVOT JE PES

Říká se, že pes je nejlepší přítel člověka, což je určitě pravda. Důkaz toho je, že většina domácností má alespoň jednoho pejska. V naší obci je registrováno oficiálně 132 psů. Mít pejska v domácnosti je důležitým závazkem, se kterým je spojen výcvik a chování psa na procházce v obci. Je nutné mít pejska vždy pod kontrolou, nejlépe na vodítku v zastavěné části obce i u hlavní silnice. Pejsek by se neměl nikde pohybovat sám bez doprovodu. Pokud vidíte psa bez doprovodu a bez registrační známky, podle které se dá kontaktovat majitel, zavolejte na obecní úřad. Všechna pravidla jsou dána v Obecně závazné vyhlášce obce Nemojany č. 3/2012, kterou se stanovují pravidla

pro pohyb psů na veřejných prostranstvích obce Nemojany. Další důležitou věcí je, aby váš mazlíček nevykonával potřebu na veřejném místě a v zabydlené části obce. Je samozřejmé, že ne vždy to vyjde. Proto jsou v obci na několika frekventovaných místech umístěny odpadní koše se sáčky pro psí potřebu. Znáte to, když jdete po chodníku a najednou cítíte smrad a nevíte co by to mohlo být? Až doma teprve poznáte, že na podrážce vaší boty se nachází psí lejno a začnete nadávat jak špaček. Proto je potřebné dodržovat tato zmíněná pravidla, ať se nám nehoda s podrážkou stává co nejméně často.

D. Pastorek

INFORMACE Z RESPONA

Dovolujeme si vás informovat, že od 25. 2. 2021 je možné na sběrných dvorech provozovaných spol. RESPONO, a.s., odevzdat použité pneumatiky (pneumatiky na motocykly, tříkolky a čtyřkolky, osobní vozidla, terénní vozidla a lehká užitková vozidla) v rámci

zpětného odběru zdarma. Zpětný odběr jiných druhů pneumatik větších rozměrů je třeba vždy konzultovat předem s obsluhou sběrného dvora. Použité pneumatiky je možné odevzdat pouze v obvyklém množství dle kapacity daného zařízení. Více infor-

mací je možné získat na webu: <https://www.respono.cz/pro-obcany/sberne-dvory/>.

D. Hlavsa

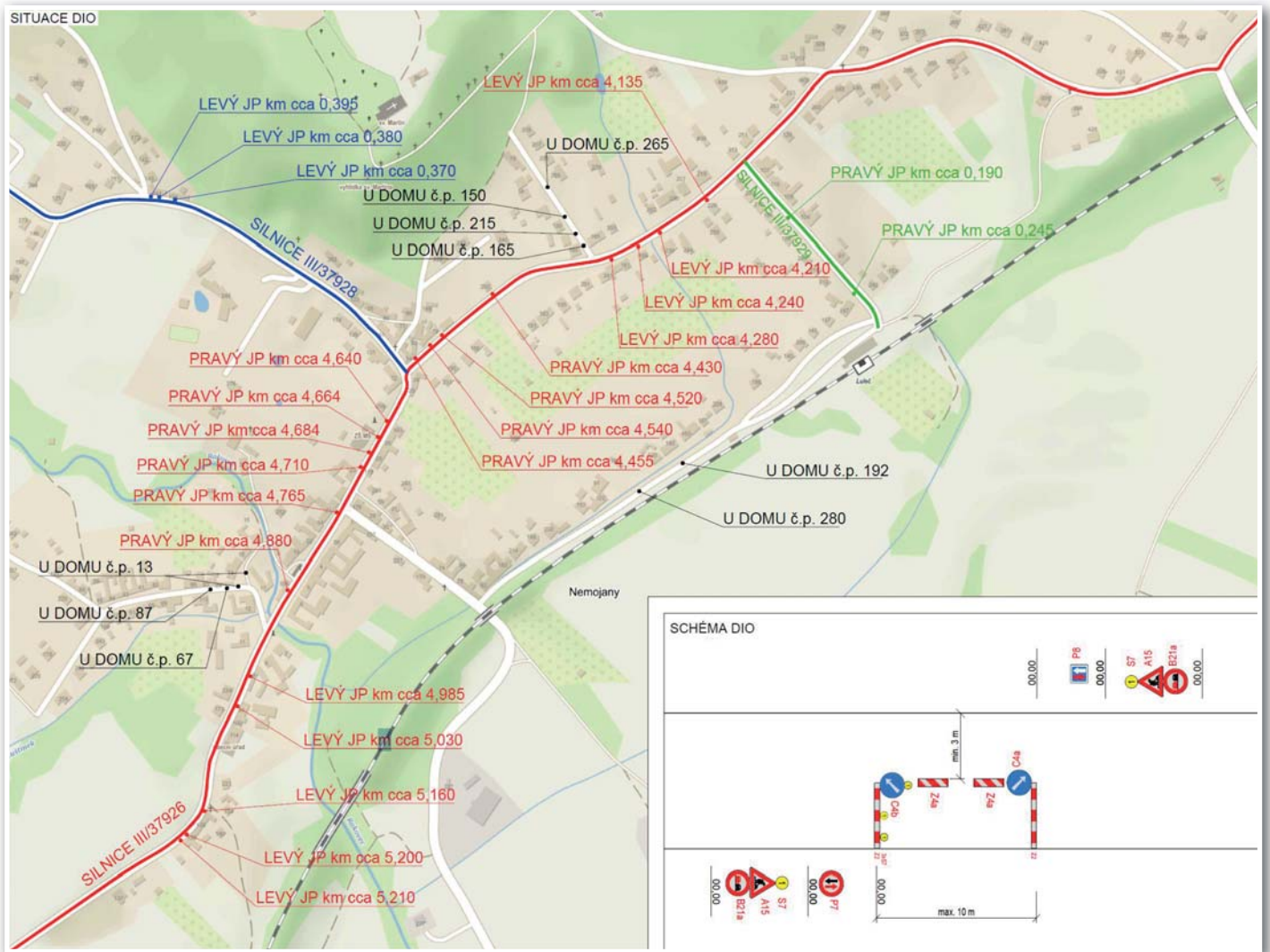
INFORMACE K DOPRAVNÍMU OMEZENÍ V OBCI

V rámci vznesené reklamace měly proběhnout v době od 8. 3. 2021 do 23. 4. 2021 stavební práce na silnici III/37928 formou otevřeného výkopu v tělese silnice za účelem opravy splaškové kanalizace a povrchu pravé části vozovky, od č. p. 234 po č. p. 118, ve směru od Račic po křižovatku Nemojany – Luleč. Opravovaný úsek bude označen dopravními značkami a semaforem pro řízení kyvadlové dopravy. V těchto dnech se řeší nesrovnalosti s firmou Habau a je pravděpodobné, že zahájení prací se o několik dní opozdí.

V období od 15. 3. 2021 do 15. 8. 2021 budou na silnicích III/37926, III/37928, III/37929 a několika místních komunikacích postupně prováděny opravy povrchů pozemních komunikací. Opravované úseky budou označeny dopravním značením. Realizaci veškerých oprav je pověřena spol. EDMA, s.r.o., Drnovice 708, IČ: 25558391.

D. Hlavsa

Z-BOX

V současné době se nabízí zřízení služby pro obyvatele naší obce v podobě Z-BOXu. Jedná se o samoobslužné výdejní místo pro podání a vyzvedávání zásilek 24 hodin denně, 7 dní v týdnu, kterou poskytuje společnost Zásilkovna s.r.o., IČ: 28408306, Lihovarská 1060/12, Libeň, 190 00 Praha 9. Výdej a podání zásilky lze uskutečnit přes mobilní aplikaci. Pro umístění Z-BOXu byl vytipován pozemek parc. č. 1433 v k. ú. Nemojany, s ohledem na bezproblémové vyzvednutí zásilky.

D. Hlavsa

HODINA ZEMĚ 2021

Jako každý rok vás zveme k účasti na akci Hodina Země 2021. Celosvětová událost na ochranu klimatu se letos odehraje v sobotu 27. března 2021 od 20.30 do 21.30 hodin. K Hodině Země se připojují všichni, kdo si uvědomují naše ohrožení klimatickou krizí způsobenou zejména používáním fosilních paliv – uhlí, ropy, zemního plynu. Důsledkem je i extrémní počasí – vlny veder, sucho, přivalové povodně, suchem oslabené lesy napadené kůrovcem. Obce tradičně při Hodině Země dávají symbolickým zhasnutím najevo, že jim ochrana klimatu není lhostejná. Zhasínají veřejné osvětlení, navštívení památek a veřejných budov. V ČR se k Hodině Země vloni připojilo 124 obcí, včetně 8 statutárních měst. Budeme rádi, když se připojíte i letos, klidně pouze virtuálně, třeba klimatickým závazkem. Bližší informace o akci naleznete na stránkách www.hodinazeme.cz.

D. Hlavsa

Bydlení Nemojanské kaskády – POPIS ZÁMĚRU

Cílem projektu bylo vytvořit dobře fungující obytný soubor, který se stane nedílnou součástí obce Nemojany. Bydlení Nemojanské kaskády se nachází na začátku obce Nemojany ze směru od Habrovan. Urbanisticky tvoří samostatný celek, jež není přímo začleněn mezi stávající zástavbu, ale navazuje na samostatně stojící domy na okraji obce. Pěší propojení s obcí zajišťuje osvětlená pěší komunikace lemující zahrady domů, která ústí do prostoru před stávajícími domy a garážemi a přirozeně navazuje na stávající chodník. Dopravní napojení Nemojanských kaskád je navrženo na místní komunikaci na západním okraji nového obytného souboru. Samotný obytný soubor je jednostranně vystavěn podél páteřní komunikace, jež je definována jako obytná ulice. Pás podél základní ko-

munikace o šířce 8 m bude tvořit veřejný prostor. V tomto prostoru nebude žádné oplocení. Oplocení zahrad se předpokládá z poplastovaného pletiva o výšce 1,5 m.

Název „kaskády“ vychází z výrazněji tvarovaného terénu. Navržené domy ve střední části reagují na terén a svým tvaroslovím a střechami vytváří kaskády. Celkové prostorové uspořádání lokality umožňuje také výhled do krajiny ze všech domů.

V Nemojanských kaskádách je navrženo více typů rodinných domů. Cílem bylo vytvoření pestré sociální skladby obyvatel a tím zvýšení bezpečnosti celé komunity a posílení její funkčnosti. Tento princip vychází ze zkušenosti projektů nejen u nás, ale i v zahraničí. Architektonická pestrost domů zvyšuje i lepší orientaci v lokalitě. Také jsme se chtěli vyhnout mo-

notónnosti, která je častým typickým znakem nově vznikajících satelitů.

Při vjezdu do lokality komunikaci lemují přízemní bungalovy a dále s mírně klesajícím terénem jsou navrženy tři větší rodinné domy. V další části lokality kolem komunikace lemující pás krajinné zeleně, kde terén klesá již významněji, stojí menší řadové rodinné domy s pultovou střechou a terasami a řadové rodinné domy dvoubytové. Na konci silnice jsou navrženy dvě velké vily. Pro zajištění soukromí obyvatel domů jsou obytné místnosti orientovány vždy do zahrad.

Celý obytný soubor je napojen na veškeré inženýrské sítě (voda, kanalizace, NN, plyn, VO, datové sítě) a parkování je navrženo i s rezervami pro návštěvníky lokality.

Ing. arch. V. Jilčíková, Ph.D.

Veselé Velikonoce

Obecní knihovna Nemojany

Vážení čtenáři a příznivci naší knihovny,

už je to téměř rok, kdy byla naše knihovna uzavřena. Provoz knihovny omezila pandemie koronaviru a následně rekonstrukce budovy základní školy.

Rekonstrukce se částečně týká i knihovny, a to tím, že musí být v prostorách knihovny vybudovány protipožární stropy, bude provedena výměna otopných těles a nová elektroinstalace. To jsou práce, které se týkají 1. etapy rekonstrukce. Jak jistě víte, je v plánu i 2. etapa (přístavba MŠ), která se týká i knihovny – má řešit samostatný vstup do knihovny ze zadní strany budovy, vybudování nového sociálního zařízení při vstupu a odloučení stávajících prostor ve prospěch základní školy (současné sociální zařízení a místnost se zázemím pro pořádání akcí, o kterou se v posledních letech knihovna dělí se základní školou). Stávající

prostory budou přebudovány na kancelář vedoucí školní jídelny.

Vzhledem k tomu, že tyto prostory jsou pro komunitní činnost knihovny nezbytné a knihovna nebude mít z našeho pohledu a na základě našich zkušeností vhodné prostory, kam by uskladnila nábytek, materiál k činnosti, nádobí, dekorace a další věci potřebné pro pořádání akcí i pro chod knihovny, rozhodly jsme se ukončit činnost, která se týká pořádání akcí. Místnost sloužila nejen k uskladnění věcí, které nemohly být přímo v půjčovně knih, ale sloužila částečně i jako šatna a zázemí. Kdo zná prostory knihovny, tak ví, že chodba je úzká a jedna odkládací stěna (zvláště v zimním období) je nedostatečná. V případě pořádání výstav byly v místnosti odloženy věci vystavujících (krabice, tašky, obrazy), v případě chystání občerstvení se taktéž využívalo těchto prostor.

Teď si dovolueme zrekapitulovat téměř 6 let naší činnosti v knihovně. Do knihovny jsme nastoupily jako dobrovolnice v roce 2015. Naším cílem bylo využít knihovnu i jinak, než jen jako půjčovnu knih. Chtěly jsme obohatit kulturní život v obci, zabavit seniory, přivést ke čtení děti a ukázat světu, že i v Nemojanech jdeme s dobrou a máme nejen půjčovnu knih, ale rovnou komunitní knihovnu. Byly založeny samostatné webové stránky knihovny, facebooková stránka, pravidelně jsme přispívaly do zpravodaje, občas do novin. Byl zakoupen program k provádění výpůjček elektronicky.

Od roku 2015 jsme uspořádaly cca 85 akcí, které navštívilo kolem 2 500 návštěvníků. Mezi oblíbené akce patřily cestovatelské přednášky. Díky Borisi Vlachovi, Radimu Kejíkovi, Evě Kalivodové, Katce Karáskové a Štěpánu Šichovi měli návštěvníci možnost

nakouknout do Číny, Tibetu, Nepálu, Kubu, Barmy, podívat se na Bali, procestovat území bývalé ČSR od Jasiny až do Aše a projet se Transsibiřskou magistrálou. Navštívilo nás 7 spisovatelů – mezi regionální patřila paní Jaroslava Říhová a Josef Špidla, se psaním detektivek nás seznámil Stanislav Češka, děti měly možnost si poslechnout Petru Braunovou, Petru Martiškovou, Pavla Čecha a Kateřinu Kalivodovou (Foltánkovou).

Velmi dobrá spolupráce byla s kronikářem obce panem Rudolfem Klackem. Díky němu byla možnost uspořádat akce s historickým podtextem. Jednalo se například o akci „Kostel sv. Martina – historie a současnost“ nebo „K čemu slunce, když není den“. Na obou těchto akcích se výrazně podíleli žáci a učitelé ZUŠ Vyškov pod vedením paní Ivanky Vařejkové. Pan Klacek ochotně zahrál i krále Rudolfa I. při pasování prvňáčků na čtenáře, spolupodílel se na výstavě „Nemojany dříve a dnes“ a následně i na vytváření kalendáře na dané téma.

Knihovna byla zapojena i do charitativních akcí např. „Upleť čtverec“ nebo darování knih do domovů pro seniory. Pravidelně jsme podporovali celostátní akce (Březen měsíc čtenářů, Den darování knih, Den pro dětskou knihu, Týden knihoven, Celé Česko čte dětem), akce ve spolupráci s Jihomoravským krajem „Jižní Morava čte“. Spolupracovali jsme se ZŠ a MŠ Nemojany, Tučapy a Komořany (Povídání o pejskovi a kočičce, čtenářský maraton, pasování prvňáčků na čtenáře, besedy se spisovateli, vystoupení ilustrátora Adolfa Dudka, povídání o Titaniku s Danou Šimkovou, zapojení do projektu „Jižní Morava čte“). Byl uspořádán fotografický kurz, výstava fotografií účastníků kurzu, výstava fotografií A. Němcové „Pinhole – (ne)všední“, výstava fotografií „Nemojany dříve a dnes“, výstava enkaustických obrazů Katky Heřmanové a šperků Milady Kociánové a Jany Šafránkové.

Za zmínku určitě stojí akce pro naše nejmenší, a to Mikuláš, knižní výzvy, prázdninové výzvy (fotosoutěž Cestování s knihou, Celý svět v Nemojanech – zaslání pozdravů z prázdninových cest do knihovny, začínající literární kavárny, MDŽ ...).

Spolupráce probíhala s knihovnou v Letonicích, kdy jsme s paní knihovnicí Ilonou Ficovou pořádali společné akce (besedy se spisovateli), a to především proto, aby se knihovny podělily o náklady, které byly spisovatelům hrazeny. Dále knihovna spolupracovala s knihovnou v Drnovicích. Byla uskutečněna návštěva naší knihovny seniory z Drnovic společně s knihovnicí Ladislavou Růžičkovou.

Díky FB stránce se o naší knihovně dozvěděli v každém koutu republiky. Máme 115 fanoušků v České republice (jedním z nich je např. Roman Giebisch z Národní knihovny v Praze) a jednoho na Ukrajině.

Webové stránky navštíví každý rok cca 500 návštěvníků a ti všichni měli možnost se o naší činnosti něco dozvědět.

V neposlední řadě je třeba zmínit, že díky zřizovateli bylo v tomto pětiletém období zažádáno o dotaci z programu Rozvoje venkova. První dotaci jsme obdrželi v roce 2016, druhou v roce 2019. Díky těmto financím a spolufinancování obce bylo možné knihovnu zmodernizovat. Došlo k vybudování nového sociálního zařízení, vymalování prostor včetně zázemí, nátěru dveří, radiátorů, položení nové podlahy včetně linolea, očalounění křesel, nákupu nových stolků, stolů, pohovky, hifi věže, dataprojektoru, plátna, notebooku, kávovaru, vytvoření dětského koutku atd.

S přidělením dotací ovšem souvisela i spousta administrativní práce – žádosti, vyúčtování, závěrečné zprávy. Také to pro nás znamenalo mnoho organizační a manuální práce – vyklizení celé knihovny, včetně cca 2 500 svazků knih, organizace a zajištění všech prací, následného úklidu, nákupu a sestavení nábytku a zpětné naskladnění všech knih do regálů tak, jak mají být. V tomto období probíhala i revize všech knih, což znamenalo opětovně brát knihu po knize a revizovat. Veškeré činnosti s knihovním fondem byly prováděny ve spolupráci s vedoucí knihovny.

I když to byl náš volný čas, který jsme tomu daly, i když to byly většinou jen naše ruce, které pracovaly, dělaly jsme to rády, bavilo nás

to a odměnou bylo, že se proměna knihovny povedla a že se akce zaplňovaly návštěvníky.

O tom, že se naše práce dařila, svědčí kromě pozitivní zpětné vazby od účastníků akcí a vystupujících i ocenění, která během doby naše knihovna získala. V roce 2016 se nemojanská knihovna stala nejlepší neprofesionální knihovnou vyškovského regionu 2016, v roce 2018 „Komunitní knihovnou Jihomoravského kraje 2018“ v soutěžní kategorii 501 – 1000 obyvatel a v roce 2020 byla knihovna taktéž oceněna jako nejlepší komunitní knihovna Jihomoravského kraje v dané kategorii. Díky pandemii byl slavnostní akt přesunutý na měsíc březen, ale vzhledem k situaci proběhne předání ocenění pravděpodobně jinou formou.

Máme velmi dobré ohlasy z Moravské zemské knihovny (MZK) v Brně. Naše knihovna se líbí, o tom svědčí i to, že byla vybrána jako příklad velmi zdařilé rekonstrukce proputovní výstavu, která představí rekonstrukce a modernizace knihoven, kterou pořádá MZK v Brně a Metodické centrum pro výstavbu a rekonstrukci knihoven.

O to víc nás mrzí, že jsme se neshodly s vedením obce (vyjma dvou zastupitelů, kteří s navrhovaným projektem nesouhlasí), aby došlo ke změně projektu a byla pro knihovnu místnost zachována, jelikož je pro naši činnost opravdu nezbytná.

Bohužel většina zastupitelů na žádnou akci nikdy nepřišla a někteří se v knihovně nebyli ani podívat. Možná i proto bylo rozhodnuto ve prospěch nových prostor pro základní školu, což samozřejmě respektujeme, knihovna není naše, ale obce. Nicméně toto rozhodnutí naší činnosti pro rozvoj kultury v Nemojanech ukončilo. Knihovna se tedy po šesti letech opět vrátí jen k půjčování knih.

Děkujeme všem, kteří s námi spolupracovali, a všem, kteří naše akce navštěvovali. Děkujeme knihovnicí paní Jitce Pěčkové, která nás v naší činnosti podporovala a po celou dobu se rádně starala o knihovní fond a prováděla výpůjčky knih.

Eva Hálová, Andrea Němcová

Zprávy z činnosti zájmových organizací

Spolek Chobot Nemojany z.s.

Vážení členové a příznivci spolku Chobot Nemojany. Vzhledem k přetrvávající vážné situaci a podle nařízení vlády ČR nemůžeme letos uspořádat členskou schůzi. Rád bych tedy využil této možnosti a seznámil vás s některými údaji, které obvykle na členské schůzi prezentujeme.

V roce 2020 měl spolek Chobot 93 členů. Pověření k lovu si zakoupilo 67 členů.

Během roku bylo nasazeno:				
20. 3. 2020	Kapr výběr	1 000 kg cena 74 Kč	s dph 83,95 Kč	celkem za 83.950 Kč
26. 3. 2020	Candát	5 kg	360 Kč	1.800 Kč
	Štika	7 kg	189 Kč	1.701 Kč
18. 7. 2020	Kapr výběr	618 kg	85,10 Kč	52.592 Kč
CELKEM KAPR		1 618 kg		136.542 Kč

Bylo vyloveno v roce 2020 z 1 296 docházek:		
Kapr	181 ks	760 kg
Amur	15 ks	62 kg
Candát	2 ks	10,4 kg
Úhoř	3 ks	1,9 kg
Sumec	14 ks	369 kg
Tolstolobik	2 ks	20 kg

Zůstatek ryb z minulého roku - kapra 858 kg.

Výdaje v roce 2020

Pronájem	1.000 Kč
Za kapry	136.542 Kč
Za dravce	3.501 Kč
Závody dětí	4.852 Kč
Závody dospělých	7.660 Kč
Materiál na přepad	1.839 Kč
Vápno	2.253 Kč
Krmení	1.380 Kč
Barvy a natěrač. potřeby	3.000 Kč
Kytice p. Šidlo a Kramář	1.200 Kč
Stan a lavice	3.198 Kč
Toner do tiskárny	499 Kč
Sprej na vosy	175 Kč

Po finanční stránce zůstáváme v plusu, tak jak bylo na loňské členské schůzi dohodnuto.

V letošním roce zůstanou naše pravidla beze změny. Povolenky vydány náhradním způsobem, zbytek po individuální dohodě s p. Grecem.

Budeme pokračovat v úpravách prostředí rybníka, pokusíme se opravit dluže v přepadu atd.

Pokud situace a zájem dovolí, plánujeme otevření kroužku pro děti.

Plánujeme i uspořádání již tradičních závodů, což bude pravděpodobně jedna z mále aktivit, která bude v průběhu roku pro členy možná. Ale snad bude situace lepší.

Všem přeji v letošním roce hodně pevného zdraví a zachovejte prosím přízeň našemu spolku, který pracuje ve prospěch všech občanů Nemojan.

M. Jonáš, předseda spolku Chobot Nemojany

MŠ a ZŠ Nemojany

Po Vánocích se v novém roce 2021 k prezenčnímu vzdělávání vrátili žáci 1., 2. a 4. ročníku. Děti 3. a 5. ročníku pokračovaly ve vzdělávání distančně ze svých domovů. Ve škole jsou dodržována zvýšená hygienická opatření. Žáci musí mít po celou dobu výuky roušky, sundávají si je jen během svačiny. Ráno při vstupu do školy je dětem měřena teplota. Dbá se na zvýšenou hygienu rukou, umývání a dezinfekci prostor.

Prezenční výuka probíhala od září do února v prostorách obecního úřa-

du. V březnu se však již přestěhujeme zpět do školy.

Děkujeme zřizovateli za spolupráci a poskytnutí příjemného zázemí pro zajištění vzdělávání.

Momentálně je téměř nemožné využívat externích programů pro děti, o to víc se snažíme dětem vytvářet projekty vlastní. V lednu a únoru ve škole proběhly např. tyto projekty: PTÁCI, JSME KAMARÁDI, MASOPUST, DNY MATEŘSKÉHO JAZYKA, projektové dny KOUZELNÉ VYSVĚDČENÍ, ŠKOLA PRO PŘEDŠKOLÁKY, ŠKOLA

PRO SNĚHULÁKY, fotosoutěž MŮJ SNĚHULÁK. Ve výuce aplikujeme metody tvořivého učení, zařazujeme aktivity na rozvoj tvořivosti a osobnosti každého dítěte. Realizujeme také kroužky, některé prezenčně, jiné distančně (např. čtenářský). Kupříkladu v badatelském kroužku jsme využili mrazivého počasí k ledovým pokusům. V hodinách informatiky se zaměřujeme na práci s různými aplikacemi, děti se učí fotit, používat vhodné filtry, upravovat fotografie, stříhat a editovat. Výslednou fotoprá-

ci na téma Zima – můžete zhlédnout na YouTube kanálu školy. V dalších měsících se zaměříme na základy programování.

Více se o našich aktivitách můžete dočíst na stránkách školy: www.zsmnemojany.cz a ve školní kronice (také je zveřejněná na webu školy).

V březnu nás čeká projekt Měsíc knihy a divadla. V dubnu zápis do 1. ročníku ZŠ.

Mgr. Bc. Eliška Klvačová

ZÁPIS DO ZŠ A MŠ

Zápis do **ZŠ** proběhne pravděpodobně 6. 4. 2021. Podrobnosti budou upřesněny na základě pokynů MŠMT. Zápis do ZŠ bude ovlivněn protiepidemickými opatřeními.

Zápis do **MŠ** proběhne v květnu 2021. Termín bude upřesněn na základě pokynů MŠMT.

Sledujte webové stránky školy.

Badatelský kroužek

Ledový badatel

Škola pro předškoláky

ŠKOLA PRO PŘEDŠKOLÁKY ŠKOLA PRO SNĚHULÁKY

❄️ CO NÁS ČEKÁ?

setkání předškoláků s paní učitelkou
učení, tvoření
povídání o škole

27. ledna 2021
10:00 hod.

budova Obecního úřadu

Poezie
Barbora Anna Vilkové
Poezie to je rým,
ne není to žádný šprým.
Můžeš se u toho smát,
nebo můžeš zavzlykat.
Je tam hodně fantazie,
to je super melodie.

PROJEKTOVÝ TÝDEN
DNY MATEŘSKÉHO JAZYKA
15. - 19. února 2021

A proč?

Český jazyk je naše kulturní bohatství.

Znám křišťalovou studánku, kde nejhlubší je les...

Pštros s pštrosíci a pštrosáčaty šli do pštrosáčárny.

An illustration of children engaged in language activities. One child is playing with blocks labeled A, B, C, D, G. Another child is reading a book. There are also speech bubbles and colorful geometric shapes scattered around.

Informatika

Masopust

Kouzelné vysvědčení

Projekt ptáci

Žádost o sponzorský dar

Vážení rodiče a příznivci Základní školy a Mateřské školy Nemojany, v současné době dokončujeme rozsáhlou rekonstrukci základní školy.

Chceme pro žáky připravit nové, moderní prostředí, ve kterém se budou cítit dobře. Záleží nám nejen na vybavení nových učeben, ale chceme zároveň i modernizovat původní učebny.

Podarilo se nám získat nemalé finanční prostředky na část vybavení, jako jsou lavice, 2 tabule s projekto-rem, skříňky, nábytek do šaten a podobně.

Rádi bychom ještě učebny dovybavili dalším nábytkem, malou kuchyňkou ve školní družině, spotřebiči a koberci.

Prosíme vás tímto o poskytnutí sponzorského daru na finanční pokrytí těchto nákladů nebo o zajištění potřebných věcí.

Věříme, že se rádi budete spolupodílet na vzniku nové moderní školy.

V případě vašeho zájmu se, prosím, obraťte na ředitelku školy nebo na starostu obce Nemojany.

Děkujeme za veškerou podporu, kterou od vás máme.

*Za žáky a zaměstnance školy
Mgr. Romana Bártová*

Mateřská škola

*„Jede, Zima, jede,
jede na saních.
Rozhazuje kolem sebe,
rozhazuje sních.“*

K velké radosti dětí a věřím, že i mnohých dospělých, nám letos paní Zima připravila krásné zimní období. Nejen se sněhovou nadílkou jsme ve školce zažili spoustu zábavy.

Na začátku měsíce ledna jsme, již tradičně, putovali se třemi králi do Betléma. V průběhu týdne měly děti možnost zapojit se do různých činností k tomuto tématu (např. tvoření tříkrálových korun, hledání cest a tvoření vlastních labyrintů nebo třídění a počítání korun). Nejvíce zábavy jsme si však užili během nácviku a dramatizace písně „My tři králové“. Děti si připravily a vytvořily rekvizity (Betlémskou hvězdu, postavily Betlém) rozdělily si role a nakonec jsme celé vystoupení natočili, jako malý dárek pro rodiče.

Po „návratu“ z Betléma nás naplno obklopila paní

Zima. Sněhová nadílka lákala k zimním radovánkám. Školní zahrada se tak na jedné straně proměnila na sněhovou galerii plnou sněhuláků a sněhových staveb. Na druhé straně se zahrada proměnila na sáňkařskou a bobovou dráhu. Sněhové vločky nás neopustily ani ve třídě. Děti si je skládaly a vystřihovaly z papíru, tvořily je z různého výkladového materiálu, o sněhu si zpívaly a jako vločky tančily. Sníh byl všude kolem nás.

Měsíc únor je neodmyslitelně spojený s oslavou Maso-

putu a pořádáním karnevalů. I ve školce jsme se pustili do příprav a těšení na Masopust a masopustní karneval, ale plány nám překazila karanténa. Školka se musela na delší dobu uzavřít.

Mnohé děti se svými rodiči se však nenechaly odradit a karneval si uspořádaly alespoň doma „Karant-karneval“. Nechyběly masky, kostýmy i karnevalové občerstvení.

Školka už na nás čeká a my si jen přejeme, aby nadcháze-

jící jarní období bylo plné smíchu, zdraví a nových cest za poznáním a dobrodružstvím.

Za kolektiv MŠ Nemojany Mgr. Tereza Přiborská

Střípky z minulosti

ŠKOLA V NEMOJANECH (Pokračování IV)

Dostáváme se do období 30. let 20. století, kdy po celosvětové krizi nastává rozvoj celé země. Ve škole probíhají běžné změny a události, jak je přináší každodenní život. Na základě přípisu Okr. škol. úřadu ve Vyškově ze dne 21. listopadu 1932 č. 3399 pozval řídící učitel v neděli rodiče na ustavující schůzi rodičovského sdružení. Dostavilo se celkem 15 rodičů, toto sdružení si vzalo za cíl podporovat chudé žáky. Dne 19. října 1932 přerušeno vyučování na 3 dny, jelikož v domě č. p. 120 vypukla spála. Škola byla vyčištěna a dezinfikována.

Okresní spolek pro péči o nezaměstnané ve Vyškově daroval ze svých prostředků obnos 200 Kč na stravovací akci pro děti nezaměstnaných. Správa školy se rozhodla dávat 24 chudobným dětem ¼ l mléka a chléb v 10 hodin dopoledne v čase vyučovacím od 24. března 1933 po dobu 23 dnů. Usnesením místní škol. rady ze dne 9. září 1933 byla v rezervní třídě v přízemí školy zřízena kuchyňka. Celkové zařízení stálo 1 200 Kč.

V roce 1933 místní škol. rada nakoupila pro školu radioaparát od firmy Ing. Březovského z Vyškova. Na radioaparát dalo obecní zastupitelstvo 500 Kč, velkostatkář dr. Gomperz

1 000 Kč, pan konzistorní rada Adamec 60 Kč, pan dr. Fritz, advokát z Olomouce 100 Kč a firma Ing. Březovský 200 Kč. Aparát s instalací antény stál 2 477 Kč 15 haléřů. Československý rozhlas zahájil vysílání v roce 1923.

Rozhlasový přijímač zn. IRON Prince ze 30. let 20. století

Česká zemská péče o mládež na Moravě věnovala zdejší škole zdarma, jako školní pomůcku, 4 reprodukce fotografií cyklu „Prezident T. G. Masaryk mezi svými“ a „Prezident jako státník“. Při oslavě národního dne

„Ochrana zvířat“, dne 4. října 1933, bylo žactvo poučeno na morální povinnost člověka chránit zvířata od trýznění a zlého nakládání. V listopadu 1933 pořízena plastická mapa širšího domácího kraje k účelům vyučovacím, byla umístěna do mezipatra na schodišti školy.

Okresní školní výbor ve Vyškově schválil dne 21. dubna 1934 smlouvu č. 622 s místní jednotou Sokol o propůjčení tělocvičny a letního cvičiště „Pod horou“, uzavřenou v sezení místní školní rady dne 19. 4. 1934. V okolních obcích onemocnělo mnoho žáků na záškrt a spálu, proto bylo provedeno očkování dětí na zdejší škole proti záškrtu, které vykonal MUDr. R. Mikulík. Nechal se očkovat 25 dětí, většinou ze zámožnějších rodin.

Pamětní medaile k 85. výročí narození T. G. Masaryka

Oslava 85. narozenin „prezidenta osvoboditele“ proběhla pro všechny žáky společně, žáci přednesli básně, řídící učitel pronesl proslov o významu prezidenta, vše zakončeno hymnou. Obecní zastupitelstvo se rozhodlo na památku 85. narozenin darovati všem žákům pamětní medaili.

Ředitelství I. kontribučenské spořitelny ve Vyškově se rozhodlo darovati všem žákům 1. třídy spořitelní knížky zdarma s vkladem 5 Kč.

V červnu 1936 se uskutečnil i přes neštěstí v Rakvicích (26. května 1936 děti z rakvické školy mířily na výlet na Pálavu. Přes Dyji se měly dostat pomocí přívozu, jenž se při třetí cestě rozpadl a 52 dětí se ve vteřině octlo v rozvodněné řece, která byla vlivem nedávných dešťů divoká. 31 dětí neštěstí nepřežilo a utopilo se), výlet autobusem na Vranovskou přehradu. Jelo se přes Brno, Znojmo do Vranova. Ve Znojmě bylo navštíveno muzeum a velkouzenářství. Přehradu projeli na lodi Máša přes hrad Bítov a zpět na Vranov. Výlet se zdařil a velmi se líbil.

Na konci roku 1935 odstoupil ze zdravotních důvodů prezident T. G. Masaryk, na jeho místo byl zvolen dr. Eduard Beneš. Okresní spolek hospodářský ve Vyškově, za součinnosti obecní rady v Nemojanech odhalil v neděli 13. září 1936 pamětní desku Ing. Janu Adamcovi, bývalému řediteli Zemské vyšší hospodářské školy v Přerově. Deska byla umístěna na rodném domu č. p. 31, kde je dodnes, i když mimo dům. Pro obec to byla velká slavnostní událost, zúčastnilo se velké množství lidí, členů různých spolků i mládeže. Na malé tribuně se vystřídala spousta slavnostních řečníků.

Začátek školního roku byl ve znamení velkého státního smutku, kdy 14. září 1937 zemřel první československý prezident T. G. Masaryk. Dostalo se mu za osvobození národa přídomek „Osvoboditel“. Ve zdejší škole byla konána smuteční vzpomínka dne 17. září. Pohřbu v Praze se zúčastnil řídící učitel pan Vlastimil Pouchlý. Kino „Sokol“ v Račicích dne 20. října uspořádalo filmové představení „Pohřeb pana prezidenta Osvoboditele T. G. Masaryka“.

Dne 14. června 1938 uspořádal učitelský sbor výlet žáků II. ročníku autobusem do rodného Masarykova kraje. Cesta vedla těmito místy: Nemojany – Slavkov – Čejč – Mutěnice – Hodonín – Břeclav – Lednice – Mikulov – Pohořelice – Brno, zde se nocovalo. Druhého dne se žáci dopoledne zúčastnili školní výstavy a odpoledne divadelního představení „Čech a Němec“. Žáci I. ročníku přijeli týž den do Brna, prohlédli si kasematy a odpoledne se také zúčastnili divadelního představení spolu s II. ročníkem. Večer se jelo společně vlakem domů. Děti přijely zdravé a nic zlého se nepříhodilo. Učitelům ale dostalo se „od blbců anonymů“ nevděku. Zde o nich platí slova: Udavač je největší lump světa!“ *) Poznámka: doslovná citace ze školní kroniky.

Od 1. září 1938 nastaly změny ve školství. Měšťanské školy se staly školami újezdními. Naše škola je přikázána do Vyškova. Žáci 6.–8. ročníku byli všichni přijati do Vyškova. Na naší škole zůstalo: I. oddělení – 1. a 2. třída a II. oddělení – 3. 4. a 5. třída.

Výnosem okresního školního výboru ve Vyškově, ze dne 26. srpna 1938 č. 2845, byla přidělena na naši školu

Foto ze slavnostního odhalení pamětní desky Ing. Janu Adamcovi

definitivní učitelka paní Vlasta Homolová. Mnozí z nás si ji velmi dobře pamatují, neboť tato laskavá, příjemná, sice přísná, ale spravedlivá a velice citlivá paní nás učila. Jmenovaná paní učitelka se narodila 2. června 1910 v Milešovicích okres Vyškov v rodině Obdržálkových. V letech 1916–18 navštěvovala školu v Nemoticích, 1918–21 v Marešicích, pak absolvovala reálné gymnázium v Bučovicích 1921–29. Zde odmaturovala 19. června 1930. Učitelkou zkoušku vykonala v Brně 25. listopadu 1932. Působila ve Vážanech nad Litavou, Křenovicích, Mouřínově, Letonicích a Nemoticích. V Nemojanech vydržela až do důchodu. Byla provdána za pana Ervína Homolu, vychovali spolu dvě dcery, Vlastu a Věnu. U nás si postavili rodinný dům č. p. 169. Oba manželé se věnovali ochotnickému divadlu a vůbec kultuře v obci. Paní Homolová vedla po léta obecní lidovou knihovnu. Myslím, že většina pamětníků, hlavně bývalých žáků, si ráda vzpomene. Závěr stáří prožila u dcery Vlasty Klevetové v Bílovicích nad Svitavou (manžel paní Vlasty – Vilém pocházel z Klevetova mlýna č. p. 37). Zemřela v pozeňnaném věku 97 let dne 14. 3. 2007.

Místní školní rada nechala o prázdninách 1938 natřít všechny dveře a okna, nákladem 1500 Kč, dále nechala natřít okapy za obnos 300 Kč a zakoupila do I. třídy nový kovový školní nábytek z Bystřice pod Hostýnem v hodnotě 5 700 Kč. První kontribuč. spořitelna ve Vyškově, přípisem ze dne 17. 11. 1938 oznámila správě školy věnování obnosu 1 000 Kč na zakoupení radiopřístroje s podmínkou, že na tento bude dán štítek nesoucí nápis: Tento radiopřijímač byl zakoupen za finanční podpory První kontribučenské spořitelny ve Vyškově.

V roce 1938 končí rozkvět a hospodářský rozmach Československa v první republice. V noci na 30. září byla v Mnichově (Německo) podepsána bez účasti naší vlády dohoda (Mnichovská zrada) o postoupení našeho pohraničí německé říši, nároky uplatnilo také Polsko a Maďarsko. Dohodu podepsalo Německo (A. Hitler), Anglie (N. Chamberlain), Francie (E. Daladier) a Itálie (B. Mussolini). Tímto aktem se rozpadlo Československo, prezident E. Beneš rezignoval

5. října 1938 na svou funkci. Z 15. na 16. března 1939 došlo k okupaci naší republiky a byl vyhlášen Protektorát Čechy a Morava. Na Slovensku vznikl Slovenský štát (14. 3. 1939). Dne 1. září 1939 byla vyhlášena válka Polsku a tímto konfliktem začala druhá světová válka. Žáci ve škole byli postupně seznamováni s novými skutečnostmi a událostmi. Nastává těžké období pro všechny.

Vánoční svátky trvaly od 22. 12. 1938 do 8. 1. 1939, pro nedostatek paliva. Dne 20. dubna 1939 byly slaveny 50. narozeniny vůdce a říšského kancléře Adolfa Hitlera – ve škole volno a vyvěšena státní vlajka.

Přípisem č. 3445 ze dne 17. 6. 1939 bylo oznámeno, že koncem roku budou penzionováni všichni řídicí učitelé, kteří dovrší 55 let. Tento výnos postihl i našeho řídicího učitele pana Pouchlého. Ten do kroniky učinil tento poslední zápis:

„Odcházíte po 36letém působení na trvalý odpočinek a po 12 a půl roce působení na zdejší škole, musím napsat několik slov na rozloučenou: Snažil jsem se povznést školu za daných možností co nejvíce a vybavil ji po všech stránkách. Dostalo se mi i několikrát ublížení od těch, kteří měli být vděční. Nebolí to, ale těší, že vykonal jsem vše svědomitě. Svému nástupci přeji, i ostatním kolegům v učitelské práci hodně zdaru, aby dočkali se lepších časů našeho národa i školy. Náš odchod nám ztrpčil osud, který postihl i národ. Kéž na odpočinku i nám je dopřáno lepších časů. Národ v dětech je věčný“.

Podepsán Vlastimil Pouchlý, řídicí učitel v. r.

Dekretem č. 4483 ze dne 30. srpna 1939 byl jmenován František Matyáš, rodák z Letonic, řídicím učitelem v naší škole. Jmenovaný působil na školách v okrese Český Těšín. Po připojení Těšínska k Polsku se vrátil na svůj původní okres. Na popud řídicího učitele bylo 10. září obnoveno rodičovské sdružení. Jednání se zúčastnilo 36 občanů. Na výborové schůzi 28. listopadu 1939 byl sestaven seznam rodičů, kteří zasluhují pomoci. Těmto rodičům se přispěje na ošacení a obdrží školní potřeby zdarma pro děti: Tomáš Gründl – mlynářský 4 děti, Jan Lorenc – dělník 3 děti, Leopold Ševčík 2 děti, Josef Martínek 4 děti, Alois Mičánek 3 děti, Františka Ševčíková – vdova 1 dítě, František Modlitba – kameník 2 děti, Cecilie Šimáčková – vdova 1 dítě. Dále se výbor usnesl na vánoční nadílce, a proto byla po obci uspořádána sbírka, která vynesla 330,50 Kč, 1 a čtvrt kg másla, půl kg sádla, 33 vajíček, 5 a čtvrt kg cukru, 2 kg ořechů, 19 kg mouky, 27 kg jablek. Nadílka se konala v neděli 10. prosince v 15 hodin odpoledne.

Počátkem školního roku 1940–41 bylo nařízeno ukončit kroniky, zapečetit je a uložit do skříňe pod zámek. Řídicí učitel je zodpovědný, aby kroniku nebylo k žádné informaci použito. Nařízeno poříditi kroniky nové a psáti do nich měsíčně jen události, které jsou shodné s novými poměry, hlavně popisovati vítězství německé armády, líčiti vzletné oslavy Hitlerovy a Háchovy. V kronice nesmí chybět práce dětí, jako je např.:

Paní učitelka Vlasta Homolová s žáky 2. třídy (1952)

sběr hadrů, kostí, starého železa, prostě všech odpadků vhodných ke zpracování, k dosažení vítězství Velkoněmecké říše. O pronásledování českých lidí, o jejich smrti na popravištích se ovšem psát nesmělo. Osvobozovacím bojem byla tato kniha zničena, nevznikla tím však žádná kulturní škoda. Nebylo v ní nic, co by bylo v budoucnu zajímavé nebo dokumentární.

„Proto v pokračování této kroniky budu se snažit věrně podchytit všechny události, tak jak měly vliv na život a obyvatelstvo zdejší obce. K zápisům používám vlastní zápisky od roku 1942, některé úřední knihy apod. Mnoho z archivu bylo zničeno válečnými událostmi v dubnu 1945“.

Podepsán: Valenta František, řídící učitel

Školní rok 1940–41 byl ve znamení velkých změn. Začalo to regulací knihoven, jak žákovské, tak učitelské. Byly vyřazeny knihy našich i cizích spisovatelů, mapy a obrazy odevzdány na okresní úřad. Zbytek pak uzamčen a zapečetěn ve skříni, knihy ke čtení zakázány půjčovat. K narozeninám Hitlerovým byla nařízena sbírka všech kovů, nebyla valná, byla donesena na úřad ve Vyškově.

Tito politici rozhodli o nás: zleva Neville Chamberlain (Anglie), Édouard Daladier (Francie), Adolf Hitler (Německo) a Benito Mussolini (Itálie). Mnichov 30. 9. 1938

Úřední přípisy se množí, takže od 1. 1. 1941 do 31. 8. 1941 je to již 321 jednacích čísel. Většinou se týkají sběru všeho možného a různých nařízení na potlačení českého ducha ze školy. Zavedena protiletectká ochrana žactva, na chodbách musí být písek, voda k hašení, lopaty, háky, vidle a „pleskáče“ k utlučení ohně. Pořádají se samé kurzy protiletectké ochrany, hašení zápalných pum a zacházení s plynovými maskami. Ve školních kabinetech nesmí být zásoba chlorečnanu draselného (je výbušný a velmi hořlavý). Němčina nabývá vrchu v úřadech, užívání dvojjazyčných názvů, razítek, hlavičkových papírů apod. Ve školách je hlavním vyučovacím jazykem němčina. Mnoho lidí je zatýkáno, hlavně židů, všichni státní zaměstnanci musí prokázat svůj nežidovský původ křestními nebo rodnými listy až do 4. pokolení. Dávky potravin jsou zmenšovány, některé druhy zboží na trhu již nejsou. Všecko Němci vy-

koupili a odvezli do Reichu. Při obsazení našich zemí kupovali Prušáci vuřty na metry a rohlíků se nemohli dojist. V cukrárnách poroučeli si celé dorty a ty také na posezení zmohli. Celé autokolony odvážely zboží všeho druhu. Cena koruny byla $\frac{1}{10}$ říšské marky, tj. za 1 RM = 10 Kč.

Český národ byl takto vykrádán a olupován. Sokolské jednoty zrušeny a jmění zabaveno. Předáci Českosl. obce sokolské zatčeni a internováni. Po vesnicích jezdily propagační německé oddíly a vedoucí SA (útočné oddíly) přednášeli ideologii nacismu, vyhrožovali a zastrášovali. Od 22. 1. 1940 nařízen jazyk německý jako povinný předmět i na obecných školách. Od pololetí 1941 zavedena na školách šestistupňové známkování dle německého vzoru. Dějepis a zeměpis se vyučovat nesmí. Učí se pouze o Říši. Ve zpěvu se cvičí Deutschland, Deutschland über alles a Horst Wesslied. Pro rasový průzkum žactva jsou všechny děti fotografovány (zdarma) 3× a na zvláštní kartotéce je úplný popis a rodokmen. Na studie jsou přijímáni žáci, kteří vykazují znaky nordické rasy, bez ohledu na jejich prospěch.

28. října 1939, při demonstraci k výročí vzniku Československa, došlo k postřelení studenta Jana Opletala a ten 11. listopadu na následky zranění zemřel. Dne 15. listopadu proběhl slavnostní pohřební průvod Prahou, následná velká demonstrace se změnila v protest proti okupaci. Následující den (16. 11.) proběhla v Berlíně porada za účasti Adolfa Hitlera, kde byla schválena akce „Sonderaktion Prag vom 17. Nowember 1939“ (mimořádná akce Prahy ze 17. listopadu). Na této poradě Adolf Hitler mimo jiné řekl: „... 15. březen byl můj velký omyl. Lituji, že jsme s Čechy nenaložili jak s Poláky. Události 28. 10. a 15. 11. ukazují, že Češi nezasluhují jiný osud. Z toho důvodu nařizuji – zastavení vysokých škol na tři roky. Jakékoliv demonstrace dát ihned potlačit. Nebudu se ostýchat do ulic postavit třeba i děla. Do každého hloučku se bude střílet kulomety. Bude-li ještě nějaká demonstrace, srovnám Prahu se zemí...“

17. listopadu 1939 bylo zastřeleno 9 studentů v Ruzyňi (tehdy u Prahy) pro nepokoje 28. října a 15. listopadu. Mnoho studentů a profesorů bylo zatčeno a posláno do různých koncentračních táborů v Německu, z nichž se mnozí nevrátili.

Začátkem června 1940 dochází k velkým přesunům německých vojsk. Po obsazení Balkánu se vrací zpět, částečně přes naši republiku. Vojska jedou vlaky i jako motorizované jednotky. Vezou s sebou vše možné, co na Balkáně „nakoupili“ – perské koberce, drahá vína, tabák, hrozinky, kávu, mandle, zkrátka vše, co je v našich zemích vzácností. Část jednotek byla ubytována v německých obcích (Rostěnice, Lysovice...) a část i v dědinách českých. V Nemojanech byl oddíl SS osobní stráž Adolfa Hitlera, asi 180 mužů. Byli ubytováni ve škole v Sokolovně a v hostinci „U Palásků“ č. p. 29. Ve škole trpěl chod vyučování pro rámus na chodbách a škody na zařízení školy. Za svého pobytu v době od 4. 6. do 27. 6. 1941 vojáci vypili 50 hl piva a další alkohol. Jeden SS Mann z bujnosti (podpořené alkoholem) a zločineckého založení podřezal hostinskému Karlu Paláskovi honičiho psa Rolfa. Pes se naštěstí uzdravil. Pachatel však za trest musel po celou dobu, co byla posádka v Nemojanech, vždy po zaměstnání večer

běhat s plnou polní na „Martin“ a zpět, přískoky nebo během. Pak po vesnici „paráde maršem“ (slavnostní pochod) do hasičky, kde bylo vězení. Němci rozebrali motorovou stříkačku, do pořádku už ji ale nedali. V Sokolovně zničili kulisy, loutkové divadlo, zdi i okna. Ve škole to bylo o málo lepší. Když Hitler 22. 6. 1941 přepadl Sovětský svaz, odjeli SS Manni z Nemojany na ruskou frontu.

Školní rok 1941–42 byl velmi náročný. Nebylo rodičovské sdružení, rozpuštěny obecní školní rady. Vánoční prázdniny trvaly od 22. 12. a pro tuhou zimu a nedostatek uhlí byly stále prodlužovány až do 4. března 1942. Aby se děti aspoň něco učily, chodily si 1× nebo 2× týdně pro úkoly. Úlohy učitelé opravovali, ale výsledek rovnal se nule.

27. 5. 1942 byl spáchán atentát na zastupujícího říšského protektora v Čechách a na Moravě SS Obergruppenführera a generála policie Reinharda Heydricha. Ten zemřel na následky zranění dne 4. 6. 1942 v pražské nemocnici Na Bulovce. Po jeho smrti nastaly velké represálie.

Školní rok 1942–43 začíná s 68 žáky, na školu přichází a je jmenován definitivním řídícím učitelem František Valenta. Na velikonoční prázdniny (21. 4. –3. 5.) bylo krásné počasí, řídící učitel vysázel na školní zahradě 28 stromků a mnoho keřů angreštu, občanům přeštěpoval na 700 ovocných stromků.

V únoru 1943 nastává obrat ve válce, Němci prohráli u Stalingradu, rostou naděje na osvobození. Na učitele je vyvíjen stále větší politický tlak ze strany německých do-

zorčích orgánů, musí žáky učit dějiny dle Velkoněmecké říše. Přes tento nátlak končí školní rok 1943–44 ve znamení ústupu a porážky německé armády po celém světě.

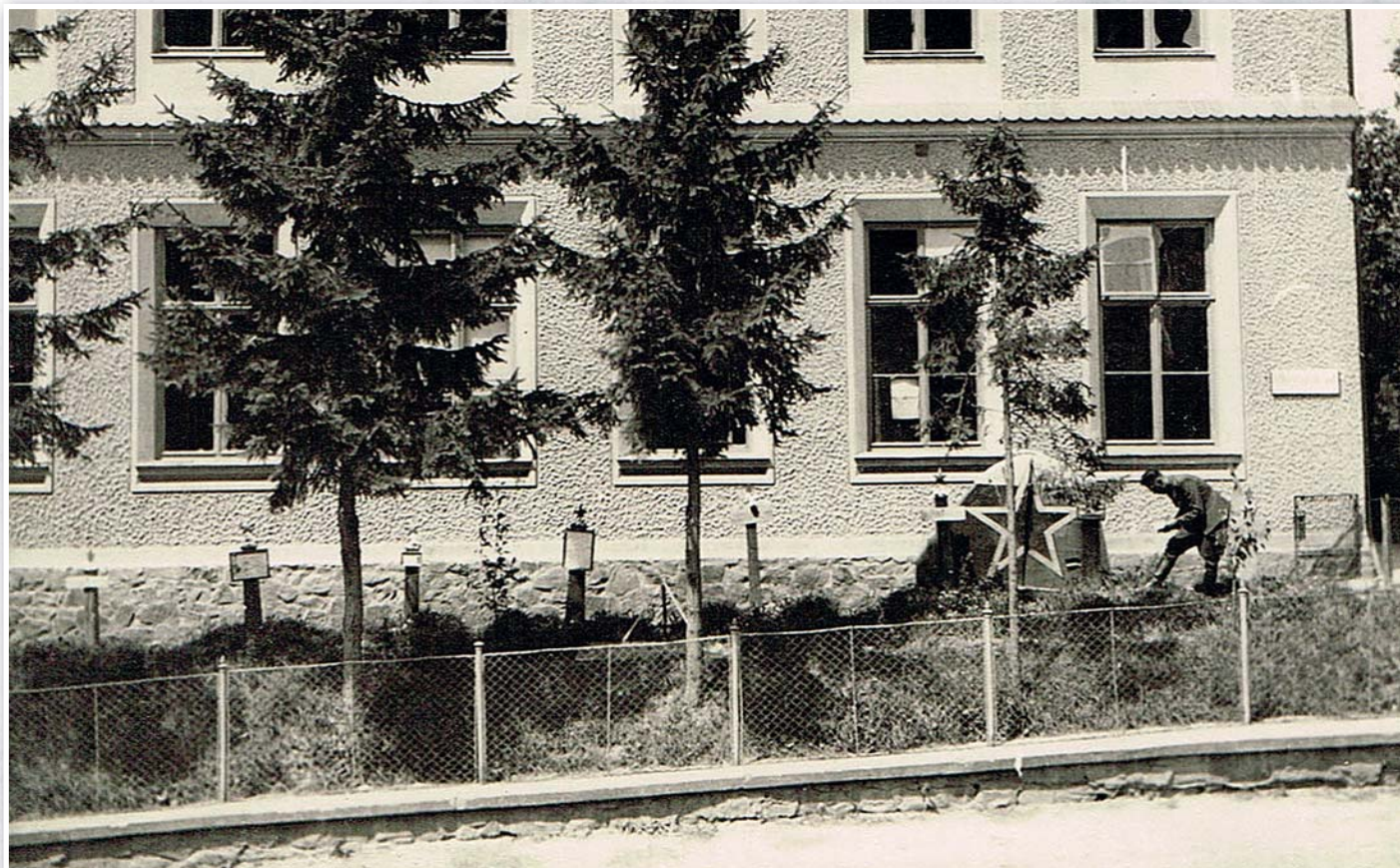
Školní rok 1944–45 začal 5. září v počtu 70 žáků. Vánoční prázdniny začaly 22. prosince a různým prodlužováním jako nedostatek uhlí, ubytováním couvajících německých tlup byly prázdniny prodlouženy do 3. dubna 1945. Protože byly neustálé přelety spojeneckých leteckých svazů, byly děti propuštěny na neurčito, chodily si pouze pro úkoly.

Fronta se nezadržitelně blíží, obec je od počátku dubna bez elektriny, tím i bez rádia, pošta také vážne, není odnikud zpráv. Hřmění děl sílí každým dnem. 21. 4. dochází k neúspěšnému náletu na muniční vlak ve stanici Luleč. 25. 4. opětovný nálet byl úspěšný, vlak zasažen, vybuchl. Následují obrovské materiální škody, hlavně na budovách. Také škola je poškozena. Konečně 28. 4. nastává dlouho očekávaný den, den osvobození. Od rána probíhají boje a ve 13 hodin 20 minut je osvobozena škola. Boje samozřejmě pokračují dál, směrem na Luleč.

Po skončení bojů byly ostatky padlých pohřbeny dočasně na různých místech v obci. Následně v únoru 1946 byly tyto exhumovány a odvezeny do Brna na Ústřední hřbitov, kde je čestné pohřebiště obětí našich osvoboditelů z druhé světové války.

(Pokračování příště)

Rudolf Klacek, březen 2021

Hroby padlých vojáků Rudé armády před školou v roce 1945